

YAŞAMDA MALİ ÇÖZÜM
(12 Şubat 2015)
Yahya ARIKAN
malicozum@ismmmo.org.tr

MALİ MÜŞAVİRLİKTE 'FALCILIK'A TERFİ

Geçtiğimiz günlerde Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sitesinde çok önemli bir tebliğ taslağı yayımlandı: "3568 Sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Uygulama Genel Tebliği Taslağı." Taslak aşamasında olan bu tebliğ ile mevcut tebliğlerin tamamı yürürlükten kaldırılmakta ve tek tebliğ oluşturulması amaçlanmaktadır.

Tek tebliğ taslağı üzerinde konuşulacak ve tartışılacak çok konu var. Ama öncelikle "sorumluluk" konusu üzerinde küçük bir noktaya temas etmekte fayda var.

Tasdik yapan Yemini Mali Müşavirler ile beyanname imzalayan Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler, yaptıkları tasdik veya imzaladıkları beyannamelerle ilgili olarak tarh edilen vergi ve cezalardan, mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu oluyorlar.

Araştırmadan Yapılmadan Sorumlu!

Bu sorumluluğun uygulanmasına ilişkin ayrıntılara tebliğ taslağında yer verilmiş. Öncelikle belirtmek gerekir ki, özellikle Serbest Muhasebeciler (SM) ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler (SMMM) açısından sorumluluk son derece geniş yorumlanmış. Tebliğ taslağında yer alan şu cümle yorum genişliğini çok net bir şekilde ortaya koyuyor: "SM / SMMM'ler, bilerek kullandıkları veya **harici araştırmayı gerektirmeden sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı olduğu anlaşılabilen belgelerden** de sorumlu olacaklardır."

Harici araştırma yapmadan bir belgenin sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge olduğu nasıl anlaşılacak! Bunu yapabilen birisi SM ya da SMMM olmazdı zaten. Falcı olup daha fazla para kazanmayı tercih edebilirdi. Bırakın SM ya da SMMM'leri, harici araştırma yapmadan bir belgenin sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge olduğunu kimse anlayamaz. Hiçbir inceleme elemanı ve vergi dairesi anlayamaz.

Hal böyleyken bu cümleye tebliğ taslağında yer vermek, meslek mensubunu fazlasıyla sıkıntıya sokacağı gibi, her türlü sorumlu tutmak niyetini gözler önüne seriyor.

Sorumluluğa Açıklama Getirilmeli!

"Suçluluğu ispat edilinceye kadar herkes suçsuzdur." Bu ifade ceza hukukunun temel ilkelerinden biridir. Ceza hukuku açısından ele alırsak, bir suç tespitinde savcı iddianame hazırlar, suçu ve suçluları tespit ederek cezalandırılmaları ister. Yani suç yoksa iddianame hazırlanmaz, takipsizlik kararı verilir.

Vergi hukukunda savcının yerini aslında inceleme elemanları alır. Bir vergi kayıpsa ya da kaçığı varsa, vergi inceleme elemanları rapor düzenleyerek vergi ve ceza alınmasını önerir. Bu rapor ceza hukukundaki iddianamenin yerini alır. Rapor üzerine ihbarname düzenlenmesi ile idari işlem oluşur. İhbarname dava ya da uzlaşma sonucunda kesinleşir.

Evet şaka gibi! Meslek mensubu sorumlu ise bunun için rapor düzenlenecek ve gereği yapılacak. Ama işin ilginç, meslek mensubu sorumlu değilse bunun için de inceleme elemanının raporda açıklama yapması istenecek. Tebliğ taslağında yer verilen cümle şöyle: “Denetim elemanları, bulunan matrah farkı ile SM / SMMM’lerin sorumluluğu arasındaki ilişkiyi ilgili SM / SMMM’lerin bilgisine de başvurmak suretiyle raporlarında net bir şekilde ortaya koyacak ve bulunan matrah farkından SM / SMMM’lerin sorumlu olup olmadığını açıklayacaklardır.”

Yani inceleme elemanı, meslek mensubu sorumlu değilse bile, neden sorumlu olmadığını açıklamak zorunda kalacak. Suç yoksa bile iddianame hazırlayacak, rapor yazacak.

Yukarıda, tebliğ taslağından alıntı yaparak yer verdiğimiz iki cümle, olayın meslek mensupları açısından vahametini gözler önüne seriyor. Bu şartlar altında kamusal hizmeti yapmaktan çok, ön görerek ve hislerimize dayalı hizmet vermemiz, falcı olmamız isteniyor !!!

.....

TAŞERON İŞÇİSİNİN KIDEM TAZMİNATINI DEVLET ÖDEYECEK!

Kamuoyunda taşeron işçilerinin kıdem tazminatı mağduriyetleri sıklıkla haber olarak yer alıyordu. Özellikle belediyeler, devlet hastaneleri ve diğer kamu kurumlarında güvenlik görevlisi, temizlik elemanı gibi işlerde çalışan taşeron işçilerin sürekli girdi-çıkıtı yapılmasıyla veya istifa gibi durumlarda kıdem tazminatı alamıyorlardı.

İşte bu mağduriyete “Torba Kanun” olarak bilinen kanun ile son verildi. Değişiklikle birlikte Kamu İhale Kanununa göre; işçilerin kıdem tazminatları, kamu kurum veya kuruluşları tarafından banka hesabına yatırılmak suretiyle ödeneceği hüküm altına alındı.

İşte uygulamanın usul ve esaslarını düzenleyecek yönetmelik 8 Şubat 2015 tarihinde Resmi Gazete’ de yayınlandı ve yüz binlerce işçiyi ilgilendiren detaylar belli oldu.

Öncelikle belirtmek gerekir ki sadece Kamu İhale Kanununa göre ihale edilen personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında istihdam edilen işçiler için geçerli olup, özel sektör taşeron işçileri bu kapsamda olmayacaktır. Kapsamla birlikte kıdem tazminatlarının ödenmesi için kamu kurum veya kuruluşlarında ilk işe başladıkları tarih esas alınacak. Kıdem tazminatı, 11.09.2014 önce iş sözleşmesi feshedilmiş olan işçilere ödenmeyecektir.

Farklı kamu kurum veya kuruluşlarda çalıştırılan işçilerden son alt işvereni ile yapılmış olan iş sözleşmeleri kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona erenlerin kıdem tazminatları, çalıştırıldığı son kamu kurum veya kuruluşu tarafından ödenecek.

SORU-CEVAP

Çalıştığım işyerinde, işverenle anlaşma yaparak işten çıkacağım. Anlaşma sözleşmesinde Kıdem + İhbar + maaş + İzin ödemelerine ek olarak kaç maaş ikramiye veya prim ödemesi yapılması gerekmektedir? Yani bana işe iade davası açmamam için yasal haklarım dışında en azından kaç maaş verilmelidir? Anıl POLAT

Sizin durumunuzda olduğu gibi, işçi ve işverenin anlaşarak iş sözleşmesini sona erdirmelerine ikale denilmektedir. İ kale sözleşmesi, işçi ve işveren taraflarının iş sözleşmesinin sona erdirilmesi için ortak bir irade ile kurulmaktadır. Son Yargıtay kararları da dikkate alındığında; İ kale talebinin işverenden gelmesi durumunda, işçinin kıdem, yıllık izin ücreti ve ihbar tazminatına ek olarak en az 4 aylık ücret tutarında bir ikale bedelinin verilmesi gerekecektir. Ancak somut durumun ayrıca incelenmesi gerektiğini hatırlatmak gerekir.